

Delårsrapport med prognos 1 2022

Programnämnd social välfärd

Beslutad av Programnämnd social välfärd, den 24 maj 2022

Innehåll

1	Förslag till beslut.....	3
2	Programdirektörens bedömning och analys.....	4
2.1	Programdirektörens analys av verksamhetens prognos	4
2.2	Händelser av väsentlig betydelse.....	4
2.3	Förväntad utveckling	5
3	Delårsresultat och prognos 1 för år 2022.....	6
3.1	Programområdets delårsresultat och prognos	6
3.2	Programnämndens egen verksamhet, delårsresultat och prognos...9	
3.3	Investeringar	13
4	Bilagor.....	14

1 Förslag till beslut

Programområde social välfärd prognostiserar en negativ avvikelse mot budget med -67,2 mnkr, vilket innebär att det ekonomiska läget för programområdet är fortsatt ansträngt.

Den fortsatt största utmaningen i programområdet är en ekonomi i balans med ökad budgetföljsamhet till rådande ekonomiska läge. En budget i balans inför 2023 är också viktigt utifrån den kommande organisationsförändringen så att de nya nämnderna inte ska behöva gå in i nya uppdrag med underfinansierade verksamheter.

Den prognostiserade demografiska förändringen för Örebro kommun visar en större förändring framför allt bland äldre åldersgrupperna. Antalet 65 - 79 år kommer vara nästan oförändrad fram till 2030 men den äldre gruppen 80+ år tros öka kraftigt. Från ungefär 7 800 personer år 2022 till 8 800 personer 2024 och drygt 11 000 personer år 2031. Då gruppen 80 år och äldre är den grupp som behöver mest vård och omsorg kommer efterfrågan på kommunens verksamheter att öka under prognosperioden. Det är fortsatt lång till vård och omsorgsboende och i maj fanns 144 personer som väntar på vård- och omsorgsboende, varav 21 pågående anvisningar och till korttidsvård fanns 36 personer i kö.

Behovet av nya platser i grupp och servicebostäder är fortfarande omfattande. Trots att många ärenden kunnat verkställas finns alltså en kö, på 36 personer, där nästan hälften väntar på plats i servicebostad. För den kommande fyraårsperioden behöver det byggas minst tre grupp – eller servicebostäder per år. Detta för att hantera den befintliga kön av personer som har beviljats biståndsbeslut enligt LSS. Utöver att bygga boenden behöver ett arbete även ske med att hitta andra lösningar på att möta behovet, som exempelvis att se över möjligheten att utöka befintliga grupp och servicebostäder som idag är mindre än vad de behöver vara.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till programnämnd social välfärd

1. Programnämnd social välfärd fastställer delårsrapport med prognos 1 för 2022.
2. Delårsrapporten överlämnas till Kommunstyrelsen för vidare hantering.
3. De Driftnämnder som prognostiserar underskott mot budget får i uppdrag att fortsätta arbete för en budget i balans till bokslutet.
4. Programnämnd social välfärd kommer under året att följa driftnämndernas ekonomiska läge genom kontinuerliga månadsrapporter som rapporteras till Programnämnd.

2 Programdirektörens bedömning och analys

2.1 Programdirektörens analys av verksamhetens prognos

Prognos 1 för programområdet visar på ett underskott om 67 mnkr för 2022, vilket är en stor försämring jämfört med utfallet för föregående år. Samtliga driftsnämnder prognostiserar också underskott. Prognos 1 är dock ofta mer negativ än vad det faktiska utfallet för helåret i slutänden blir.

Utfallet för programområdet 2021 blev minus 2 mnkr, med hänsyn taget till covid-19 effekter så uppskattas underskottet ha varit cirka -35 mnkr. Som det konstateras i programnämnd social välfärds årsberättelse för 2021 så behöver driftsnämnderna fortsätta sitt ekonomiska effektiviseringsarbete och förbättra sitt ekonomiska resultat, för att programområdet ska kunna nå ett motsvarande ekonomiskt resultat för 2022. Detta bland annat beroende på att programnämnden inte kommer att få ett lika stort överskott 2022 som den hade 2021 (motsvarande 71 mnkr).

Programnämndens prognostiserade överskott för 2022 är också 47 mnkr lägre än för föregående år, vilket är en förklaring till det försämrade ekonomiska läget. Samtidigt som driftsnämnderna totalt sett inte kunnat förbättra sitt ekonomiska resultat jämfört med föregående år. En del i det är dock att Covid-19 har fortsatt ekonomisk påverkan på verksamheterna även fast restriktionerna i samhället tagits bort. Exempelvis avseende kostnader för hygien- och skyddsutrustning samt höga personalkostnader utifrån bemanningssituationen.

Det ekonomiska läget inom programområdet är ansträngt och samtliga nämnder inom programområdet, inklusive programnämnden, behöver arbeta med effektiviseringar under året för att förbättra den ekonomiska situationen för programområdet. Det behöver göras både avseende utbudet av sociala välfärdstjänster och avseende verksamheterna.

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

- Covid-19. Att restriktionerna tagits bort innebär inte att viruset slutar påverka verksamheterna. Det finns fortsatt smitta i verksamheterna och kostnaderna för hygien- och skyddsutrustning är höga och påverkar det ekonomiska utfallet negativt.
- Vård och omsorgsboendet Berggården togs över i kommunal drift den 16 maj efter att avtalet med Humana hävts efter en längre utredning. Boendet har 36 platser. Övertagandet kommer leda till en ökad kostnad för Vårdboendenämnden som kommer att behöva hanteras under senare delen av året. Det är oklart hur stor denna kostnad kommer att bli.
- Det står 144 personer i kö till kommunens vård- och omsorgsboenden. För att möta behovet av vård- och omsorgsboende har nyligen Kornellen öppnat med 80 platser. Det planerades även för att öppna 40 av 80 platser på boendet Västerpark i maj – men öppnandet har fått skjutas till efter sommaren på grund av svårigheter med att rekrytera personal. Detta

påverkar naturligtvis kösituationen och ökar risken att få betalningsansvar från Regionen under sommaren.

- Avtalen för programområdets stora verksamhetssystem löper ut 2023. Ett projekt har startat med det mycket omfattande arbetet med att upphandla ett nytt IT-stöd. Förfrågningsunderlaget avses lyftas för beslut i programnämnden under hösten. Tilldelningsbeslut kommer sedan att behöva fattas av annan nämnd utifrån den nya nämndorganisationen. Bytet av system beräknas kosta 44 mnkr, varav merparten 2024.
- Kommunen har sökt prestationsbaserade statsbidrag avseende att minska andelen timanställda inom äldreomsorgen samt för utökad sjuksköterskebemanning inom vård och omsorgsboende. Besked väntas under maj månad.
- Programnämnden har under året beslutat om ny ersättningsmodell avseende servicetjänster. Ersättning har tidigare betalats ut för utförd tid men ändras från och med 1 september till att ske i nivåer på liknande sätt som ersättningsmodellen för omvårdnad som infördes i november 2020.
- Utifrån tidigare beslut om ny nämndorganisation så beslutas under maj månad om att inrätta en socialförvaltning för hela det sociala välfärdsområdet från 1 januari 2023.

2.3 Förväntad utveckling

Som nämnts ovan så behöver samtliga nämnder inom programområdet arbeta med effektiviseringsåtgärder under året för att förbättra den ekonomiska situationen. Detta är inte bara viktigt utifrån att ha en ekonomi i balans utan också för att inte nämnderna i den nya nämndorganisationen ska gå in i sina nya uppdrag med stora underskott.

Vid sidan av en ansträngd ekonomi så är bemanningssituationen svår, både avseende sommaren och generellt, då det är svårt att rekrytera sjuksköterskor, arbetsterapeuter och undersköterskor. Detta märks tydligt avseende svårigheterna att bemanna nya verksamheter. Programområdet har här en stor utmaning i att bli en attraktivare arbetsgivare för att klara bemanningssituationen.

Programområdet har stora behov av nya lokaler. Detta gäller främst grupp- och servicebostäder inom funktionsstödsområdet som det planeras för tre stycken per år samt vård- och omsorgsboenden där det behövs ett ytterligare boende ungefär vartannat år. Förutom svårigheten att bemanna nya boenden så har priserna på byggmaterial och nybyggnationer ökat markant sista tiden. Byggkostandsindex har ökat med 10 procent senaste året medan byggmaterialindex ökat med 20 procent. Branschen börjar nu också se tecken på materialbrist. Konsekvensen av detta kan bli att byggnationer förskjuts framåt i tid då osäkerheten på marknaden är stor – vilket kan skapa platsbrist som medför viten. Det kan också innebära ökade hyror för programområdet. Om byggkostnaden ökar med 10 procent så ökar hyran med cirka 8 procent - vilket i sin tur innebär mindre pengar till drift av verksamheterna.

3 Delårsresultat och prognos 1 för år 2022

Programområde social välfärds delårsresultat visar på överskott mot budget med 36,2 mnkr vilket motsvarar 97 % av en periodiserat budget för perioden januari-april.

Programområde social välfärds prognos 1 visar på underskott mot budget med -67,2 mnkr vilket motsvarar 102 % förbrukning av budget och en försämring mot bokslutet 2021 med 65 mnkr.

De senaste åren har både Örebro kommun generellt och Programnämnd social välfärd haft behov av att ge effektiviseringskrav till Driftnämnderna inom programområdet för att nå en budget i balans. I budget 2022 sker inget generellt effektiviseringskrav till Programnämnden från KS/KF. I Programplan med budget 2022 finns inte heller något generellt effektiviseringskrav till Driftnämnderna inom programområdet, men det finns fortsatt utmaningar för en ekonomi i balans i programområdet från resultatet i bokslutet 2021.

3.1 Programområdets delårsresultat och prognos

Programområde social välfärd	Delår 1	Delår 1	Delår 1	Delår 1	Prognos 1	Prognos 1	Prognos 1	Prognos 1
belopp i tkr	Utfall	Budget	Budget-Utfall	Förbrukn.	Helår 2022	Budget 2022	Budget-Prognos	Förbrukn.
Programnämnd	763 554	807 446	43 892	95%	2 397 917	2 422 336	24 419	99%
Funktionsstödsnämnd	52 862	51 415	-1 447	103%	156 480	134 591	-21 889	116%
Socialnämnd	204 909	207 815	2 906	99%	615 156	606 107	-9 049	101%
Hemvårdsnämnd	123 382	109 973	-13 409	112%	363 555	314 149	-49 406	116%
Vårdboendenämnd	21 736	24 613	2 877	88%	44 119	32 978	-11 141	134%
Överförmyndarnämnd	6 591	8 007	1 416	82%	19 699	19 542	-157	101%
Programområde Social välfärd	1 173 034	1 209 269	36 235	97%	3 596 926	3 529 703	-67 223	102%
Varav intraprenader							3 600	
Totalt exkl. Intraprenader							-70 823	
Ingående ackumulerat resultat Intraprenader							23 900	
Ianspråktagande ack resultat 2022							-1 800	
Nya underskott							0	
Nya överskott							5 400	
Utgående ackumulerat resultat Intraprenader 2022							27 500	
Avvikelse inklusive ianspråktagande av ack resultat								
Årets avvikelse exkl. Intraprenader							-70 823	
Årets avvikelse Intraprenader (nya över/underskott 2022)							3 600	
Justerad avvikelse inkl. Intraprenadernas över och underskott 2022							-67 223	

Nämndernas resultat

Funktionsstödsnämnd

Den ekonomiska prognosen visar på en negativ avvikelse mot budget med -21,9 mnkr. De verksamheter som prognostiserar med negativ avvikelse är främst personlig assistans -8,0 mnkr och grupp och servicebostad - 18,7 mnkr. Avvikelsen på personlig assistans har kvarvarande effektiviseringsbehov sedan tidigare år och hade ett prognostiserat underskott mot budget redan i budgetarbetet. Grupp och servicebostad prognostiserade också med en negativ avvikelse i budgetarbetet, men här har den prognostiserade avvikelsen mot budget minskat under årets första fyra månader.

De obalanser som fanns i budgetarbetet 2022 uppgår till totalt 44,3 mnkr, obalanserna innebär att det fanns prognostiserade underskott för 2022 redan vid årets ingång och innebär ett effektiviseringsuppdrag för verksamheterna att arbeta med under året.

De tydligaste ekonomiska effekterna under första kvartalet 2022 är höga kostnader för sjukfrånvaro samt övertid. Detta till följd av den omfattande smittspridningen som funnits i samhället och i förvaltningen under denna tid. Trots stöd från kommunen som helhet har det varit ett utmanade första kvartal rent bemanningsmässigt för verksamheterna, vilket således påverkar den ekonomiska utvecklingen. Dessutom har kompetensutvecklingsinsatserna inte kunnat genomföras – med andra ord finns en utvecklings- och kompetensutvecklingsskuld som behövs säkerställas för att kunna bedriva grunduppdraget.

Socialnämnd

Den ekonomiska prognosen visar på en negativ avvikelse mot budget med – 9,0 mnkr, den egna driften exklusive ensamkommande barn och unga väntas redovisa ett överskott mot budget med 14,1 mnkr. Verksamheten för ensamkommande barn och unga väntas ha en budget i balans vid årets slut med externa köp prognostiserar ett underskott mot budget på 23,2 mnkr mot budget. Detta till följd av flera insatser än budgeterade och det är även de dyrare insatserna såsom institutionsvård och konsulentstödda familjehem som ökar mest.

Det effektiviseringsuppdrag som nämnden vidtagit för att bromsa kostnadsökningen, startade 2020. Den åtgärd som ännu inte har visat ekonomisk effekt är arbetet med att korta tiden på institution för unga till förmån för öppenvård på hemmaplan, ”hemtagningspaket”. Beslut fattades förra året om att utöka den interna öppenvården för att möjliggöra effekter. Rekryteringen är slutförd och rätt kompetens har tillsatts under våren. Bedömningen är att den totala kvalitén på insatserna ökar.

Socialtjänsten och Socialnämndens ansvarsområde är inne en tid av förändring, för att möta välfärdens resursutmaningar och de sociala utmaningar som finns i dagens samhälls- och familjeliv. De former för socialt arbete som etablerades på 80 och 90-talet, efter att nuvarande Socialtjänstlagen kom 1982, reformeras till såväl lagstiftning, organisering och arbetssätt, som processer och samverkansstruktur. Det innebär att Socialnämndens verksamheter de närmaste åren kan antas komma att hantera ibland genomgripande förändringar på lokala, regionala och nationella initiativ.

Hemvårdsnämnd

Den ekonomiska prognosen visar på en negativ avvikelse mot budget med -49,4 mnkr. Den negativa ekonomiska effekten av covid-19 uppskattas till totalt -7,2 mnkr och beror i huvudsak på kostnader för skyddsutrustning och basal hygienutrustning samt övertidskostnader kopplat till en ansträngd bemanningssituation. Prognosen exklusive uppskattad effekt av covid-19 uppgår till -42,2 mnkr. Från och med april 2022 har omvårdnadspersonal som arbetar natt, enligt kollektivavtal, ett förkortat arbetstidsmått med två timmar. Den ekonomiska av detta beräknas till cirka 1,4 mnkr under 2022 och nämnden har inte fått utökat anslag för att täcka denna kostnad.

Arbetet med att effektivisera hemvårdsverksamheten har påverkats av rådande läget med pandemin under 2020 - 2021 och under början av 2022 har det varit stor bemanningsproblematik, till stor del kopplat till hög korttidssjukfrånvaro.

Flera av hemvårdsenheterna har hittat hållbara arbetssätt som leder till en utveckling som har en mer balanserad verksamhet. Utvecklingen har pågått under de senaste åren och allt fler enheter tar efter liknande arbetssätt. Det håller på att byggas en kultur inom hemvårdsverksamheter som bygger på prestigelöshet och hjälpsamhet över enhetsgränserna vilket gör att goda arbetssätt sprider sig och ger helhetseffekter för hemvården.

Hemvården, Lov, prognostiserar underskott mot budget med 43,3 mnkr. De ekonomiska resultaten av arbetet med effektivisering går på total nivå fortsatt åt rätt håll, men takten är inte lika hög vilket har flera orsaker. Pandemin har under början av året haft stor påverkan på möjligheten att arbeta med förändringar kopplat till den höga korttidssjukfrånvaron och därutöver finns stora utmaningar vad gäller personalförsörjning.

Hemvård, HSV, HSE, Natt-sjuksköterska och Valfärdsteknik prognostiserar underskott mot budget med -7,7 mnkr. Värt att notera är att det i dagsläget finns utmaningar vad gäller bemanning av både sjuksköterskor och arbetsterapeuter vilket kan medföra högre kostnader än prognostiserat. Verksamheten påverkas av pandemin och ekonomisk syns detta främst i höga kostnader för övertid, kostnader för hysjuksköterskor samt höga kostnader för basal hygienutrustning/skyddsutrustning.

Gruppen för välfärdsteknik prognostiserar fortsatt en negativ avvikelse mot budget och 1 300 larm ska komma att bytas ut vilket medför att extra personal behöver tas in.

Vårdboendenämnd

Den ekonomiska prognosen visar på en negativ avvikelse mot budget med -11,1 mnkr. Den negativa ekonomiska effekten av covid-19 prognostiseras till totalt -14,8 mnkr och beror i huvudsak på kostnader för skyddsutrustning och basal hygienutrustning samt övertidskostnader kopplat till kohortvård och en ansträngd bemanningssituation. Prognosen exklusive uppskattad effekt av covid-19 uppgår till 3,7 mnkr. Från och med april 2022 har omvårdnadspersonal på natten, enligt kollektivavtal, ett förkortat nattarbetstidsmått med två timmar per vecka. Den ekonomiska effekten av detta beräknas till cirka 4 mnkr under 2022 och den interna ersättningsmodellen tar i dagsläget inte hänsyn till detta.

Inom Vårdboendenämnden har de sju vård- och omsorgsboenden som bedrivs som intraprenad och totalt sett prognostiseras ett överskott på 0,7 mnkr för 2022.

De enheter som prognostiserar underskott arbetar aktivt med åtgärdsplaner för att reducera underskott och nå en budget i balans, men på grund av stora bemanningsutmaningar beroende på hög korttidssjukfrånvaro och svårigheter att få tag på vikarier i början av 2022 har detta arbete till viss del fått stå tillbaka.

Vårdboendenämnden har under 2022 fortsatt det arbete som påbörjades under 2021 med att se över vissa inköpslag i syfte att minska kostnaderna och samtidigt upprätthålla kvalitén och därutöver pågår omfattande utvecklingsarbete kring bemanning och heltid som norm.

Överförmyndarnämnd

Överförmyndarnämnden prognostiserar ett underskott mot budget med 0,2 mnkr. Ca 30 tkr av dessa avser kostnader för språktolk, ca 25 tkr avser högre kostnader för köp av tjänst. Men den största delen avser de kostnader som förvaltarenheten förväntas dra över budget med och som enligt beslut ska belastas Överförmyndarnämndens budget, KF 2020-09-23, § 204 om inrättande av förvaltarenhet.

Ingående ackumulerat resultat intraprenader 2022

Vårdboendenämnden intraprenader

Intraprenader	Ack resultat	Bokfört resultat	Beräknade ekonomiska effekter covid-19	Justerat resultat exkl effekter av covid-19	Ack resultat exkl effekter av covid-19 innan kontroll 7 %-regeln	Utfall beläggnings-ersättning + ersättning renovering Löwenhjelmiska 2021	7 % av utfall beläggnings-ersättning 2021	Ack resultat efter justering covid-19 och med hänsyn tagen till 7 %-regeln
tkr	IB 2021	2021	2021	2021	UB 2021	2021	2021	Beslut UB 2021
Demenscentrum	1 575	439	-222	661	2 235	38 762	2 713	2 235
Löwenhjelmiska	2 483	185	-72	256	2 739	32 242	2 257	2 257
Backagården	1 683	345	-58	403	2 087	24 182	1 693	1 693
Ängen	1 836	-269	-132	-137	1 699	36 067	2 525	1 699
Lindhultsgården	1 118	56	-103	159	1 277	16 371	1 146	1 146
Skebäcksgården	2 701	2 673	-76	2 749	5 450	40 193	2 813	2 813
Klosterbacken	2 625	1 914	-542	2 456	5 081	40 334	2 823	2 823
Totalt	14 021	5 343	-1 205	6 547	20 568	228 151	15 970	14 666

Då budgeten för intäktfinansierade verksamheter är 0 kr prövas ackumulerat överfört resultat mot utfall intäkter.

3.2 Programnämndens egen verksamhet, delårsresultat och prognos

Programnämndens egen verksamhet	Delår 1	Delår 1	Delår 1	Delår 1	Prognos 1	Prognos 1	Prognos 1	Prognos 1
belopp i tkr	Utfall	Budget	Budget-Utfall	Förbrukn.	Helår 2022	Budget 2022	Budget-Prognos	Förbrukn.
Nämnd gemensamt	323	477	154	68%	936	1 431	495	65%
Bidrag och avtal	6 664	9 314	2 650	72%	25 688	27 941	2 253	92%
Programgemensam verksamhet	-16 084	-11 185	4 899	144%	-34 543	-33 554	989	103%
Regionen gemensamt	-2 742	-1 101	1 641	249%	-3 303	-3 303	0	100%
Verksamhetssystem	6 486	9 771	3 285	66%	25 985	29 313	3 328	89%
Köpkraft, administration	30 394	30 394	0	100%	91 183	91 183	0	100%
Köp av verksamhet, Lov	174 800	182 802	8 002	96%	530 279	548 407	18 128	97%
Vård och omsorgsavgifter	-42 368	-42 759	-391	99%	-128 278	-128 278	0	100%
Köp Boende och Personlig assistans	622 299	647 232	24 933	96%	1 937 470	1 941 696	4 226	100%
Statsbidrag	-16 218	-17 500	-1 282	93%	-52 500	-52 500	0	100%
Särskild avgift/utskrivningsklara	0	0	0	0%	5 000	0	-5 000	0,0%
Nettokostnad	763 554	807 445	43 891	95%	2 397 917	2 422 336	24 419	99%

Köp inom Lov	Delår 1	Delår 1	Delår 1	Delår 1	Prognos 1	Prognos 1	Prognos 1	Prognos 1
belopp i tkr	Utfall	Budget	Budget-Utfall	Förbrukn.	Helår 2022	Budget 2022	Budget-Prognos	Förbrukn.
Köp, Omsorgsinsatser	114 334	122 239	7 905	94%	351 569	366 716	15 147	96%
Köp, Serviceinsatser	15 285	16 603	1 318	92%	47 600	49 808	2 208	96%
Anhörigersättning	109	133	24	82%	290	400	110	73%
Köp, Mattjänst	1 868	2 066	198	90%	5 049	6 197	1 148	81%
Köp, Daglig verksamhet	41 261	40 429	-832	102%	121 771	121 286	-485	100%
Habiliteringsersättning	1 943	1 332	-611	146%	4 000	4 000	0	100%
Nettokostnad	174 800	182 802	8 002	96%	530 279	548 407	18 128	97%

Köp av verksamhet	Delår 1	Delår 1	Delår 1	Delår 1	Prognos 1	Prognos 1	Prognos 1	Prognos 1
belopp i tkr	Utfall	Budget	Budget-Utfall	Förbrukn.	Helår 2022	Budget 2022	Budget-Prognos	Förbrukn.
Köp, Vård och omsorgsboende	308 736	327 432	18 696	94%	967 849	982 297	14 448	99%
Hyror	51 652	51 027	-625	101%	158 938	153 081	-5 857	104%
Köp/Sälj Bostäder med särskild service	167 846	169 384	1 538	99%	517 410	508 151	-9 259	102%
Köp, Socialpsykiatri	41 923	42 982	1 059	98%	130 041	128 945	-1 096	101%
Personlig Assistans	52 142	56 407	4 265	92%	163 232	169 222	5 990	96%
Nettokostnad	622 299	647 232	24 933	96%	1 937 470	1 941 696	4 226	100%

Köp inom Lov

Insatser som konkurrensutsatts genom LOV, lagen om valfrihet är i Örebro kommun, omvårdnad, service, mattjänst och daglig verksamhet. Köpkraften visar totalt sett ett prognostiserat överskott med ca 22 mnkr, och återfinns till största del inom omvårdnad.

Omvårdnadsinsatser

Köpkraften för omvårdnadsinsatser pekar på ett överskott i första prognosen med ca 15 mnkr. Ersättningen inom LOV omvårdnad baseras på antalet individer med utförd omsorgsinsats och för övriga insatser baseras den på antalet individer med beviljade insatser. Antal individer med aktiv omsorgsinsats fortsätter att öka, i genomsnitt 5 individer per månad, vilket är i nivå med den ökningstakten som fanns precis innan pandemin. Dock sker ökningen från en betydligt lägre nivå, som mest uppgick antalet till 200 individer färre än jämfört med innan coronapandemin.

Antal individer med beslut om delegerad hälso- och sjukvård från sjuksköterska har också minskat, men den förändringen bedöms ha grunder snarare i att individer med avslutad insats även har avslutats i systemen.

Marknadsandelarna mellan intern och extern utförare sett till antalet individer med omsorgsinsats är fortsatt stabila med 75/25. Antal externa utförare är för närvarande tio stycken.

Serviceinsatser

Serviceinsatser visar ett mindre överskott i första prognosen, med 2,2 mnkr. Antalet individer med utförda insatser har ökat och är i genomsnitt 25 fler än innan pandemin. Men ökningen i antal speglar främst förändringar i riktlinje för serviceinsatser, där vardera av individerna i hushållsgemenskap får söka bistånd. Utvecklingen av antalet utförda timmar har i stället en negativ trend, och då utföraren fortfarande ersätts med utförd tid så sker därför en liten minskning i utbetalningarna. Ersättningsmodellen för serviceinsatser kommer från september att förändras från utförd tid till ersättning i nivåer, liknande som för omvårdnad. Antalet utförare inom enbart serviceinsatser är för närvarande fyra stycken.

Mattjänst

Mattjänst visar på ett prognostiserat överskott med 1,1 mnkr, då efterfrågan fortsätter att minska kopplat till de tidigare förändrade biståndsriktlinjerna. I budgeten för 2022 bedömdes att ytterligare ett utrymme på 4,1 mnkr kunde reduceras inom köpkraften. Utfallet hittills indikerar dock att det finns ytterligare litet utrymme att minska köpkraftens storlek. Antal individer med beviljad och därtill utförd mattjänstinsats har minskat stadigt sedan 2017, men framledes förväntas dock att minskningen planar ut och på sikt stabiliserar sig vid det verkliga antalet med beslut enligt riktlinjerna.

Daglig verksamhet

Helårsprognosen för daglig verksamhet visar på ett underskott med cirka 1 mnkr. I budgeten för 2022 fanns medräknat en volymökning på 4,7 mnkr jämfört med 2021. Utfallet för första tertiet indikerar dock ytterligare en liten volymökning, vilket ger ett prognostiserat underskott. För daglig verksamhet finns ett flertal faktorer som påverkar volym och kostnad, där antalet aktiva deltagare, genomsnittligt antal planerade dagar per deltagare, karensavdrag, andelar heldagar kontra halvdagar och slutligen hur deltagarnas stödbehovsbedömningar varierar över tid påverkar både var för sig och tillsammans. De faktorerna som hittills visat sig annorlunda jämfört med 2021 är främst sett till det genomsnittliga planerade dagar per deltagare, samt ett

minskat karensavdrag. Det kan indikera på ett sista led i en återhämtning för deltagarna efter pandemin.

Köp av boende, personlig assistans och socialpsykiatri

Köp av verksamhet innehåller köpkraften för Programnämndens samtliga vård- och omsorgsboenden, även de som drivs av externa utförare. Köp av verksamhet innehåller även köpkraft av bostäder med särskild service, personlig assistans, socialpsykiatri samt hyror. Totalt uppgår köpkraften för dessa verksamheter till drygt 1,9 mdr kronor. Prognosen för områdena visar för 2022 ett samlat överskott med drygt 4 mnkr. Inom området finns det dock en stor variation och underskott återfinns inom bostäder med särskild service samt hyror, medan vård- och omsorgsboende och personlig assistans i stället visar på överskott.

Vård- och omsorgsboende

Prognosen för vård- och omsorgsboende indikerar på ett överskott med ca 14,5 mnkr. Det beror framför allt på den uppskjutna starten av det nya vård- och omsorgsboendet Väster Park. Öppnandet har flyttats fram från en planerad och succesiv uppstart under våren till att i stället öppna under hösten, som främst beror på utmaningarna i att rekrytera personal i tillräcklig utsträckning. Det innebär en stor osäkerhet i helårsprognosen och en ytterligare förändrad tidplan kan förändra utfallet.

Det prognostiserade överskottet kunde varit ännu större om det inte vore för andra kostnadshöjande faktorer. Programnämnden får under året ökade kostnader för köpkraften inom vård- och omsorgsboende, såsom kompensation till driftsnämnden för merkostnader kopplat till renoveringar, där hela avdelningar på Askenäs och Löwenhjelmiska stängs ner tillfälligt. Boendena har inte fullt ut lyckats kompensera minskade kostnader med den minskade beläggningsersättningen. Utöver det visar en första bedömning från Vårdboendenämnden på en merkostnad för att göra extrasatsning på kvalitet och bemanning i samband med övertagande av Berggården. Driften för vård- och omsorgsboendet Berggården har efter beslut i programnämnd social välfärd tagit över från Humana till kommunens regi. Förändringen träder i kraft från den 16 maj, och kommer innebära en överflyttning av köpkraft från extern entreprenad till intern utförare.

Bostad med särskild service

Bostad med särskild service innehåller ett flertal olika verksamheter; bostad bms (LSS) internt och köpta platser, bostad och korttidsboende (SoL), samt köp och sälj av insatser inom barn och ungdomsverksamheten (LSS). Första prognosen för året visar på ett samlat underskott med 9,3 mnkr. Programnämnd social välfärd har under våren 2022 kunnat verkställa fler köpta platser än vad som tidigare budgeterats inom området. Övriga poster inom köp av verksamhet, såsom köp av bostad eller korttidsboende inom SoL, köp och sälj av bostad, korttidsvistelse och korttidstillsyn inom LSS BUV, har mindre över- respektive underskott.

Köp av det interna utförandet av bostad med särskild service visar också på ett underskott med ca 5 mnkr. Det beror bland annat på en överenskommelse med en individ med särskilt utformat stöd. Vi kan även se en generellt sett högre stödbehovsnivå hos de individer som placerats inom de nyöppnade gruppboendena, där det i några fall också inneburit hemtagning av en extern placering.

Trots att många ärenden kunnat verkställas finns alljämt en kö, på just nu 36 individer, där nästan hälften väntar på plats i servicebostad.

Socialpsykiatri

Prognosen för köp av socialpsykiatriens verksamhet visar på ett mindre underskott, ca 1,1 mnkr. Det beror främst på en högre enskild kostnad för skadegörelse, samt kommande kostnader för kundförluster på förra årets kundfordringar för skadegörelse.

Socialpsykiatrien gick i gång med resursfördelningsmodell från oktober 2021 och ersätts för varje individ med beslutad insats inom boendestöd, omsorg, service och sysselsättning. För insatser inom boende ersätts utföraren efter belagda dygn. Samtliga insatser förutom sysselsättning är bedömda efter individernas behov. I nuläget är de insatserna inom socialpsykiatrien i nivå med budget, men det finns tendenser till att det kan komma att bli ett mindre överskott.

Personlig assistans

Programnämndens köpkraft för personlig assistans innefattar både kostnader för beslutade insatser fattade av Försäkringskassan (20 första timmarna), samt kommunens egna assistansärenden. Prognosen för 2022 visar ett överskott med ca 6 mnkr.

Sett till de senaste årens kostnadsutveckling för personlig assistans så har varierat kraftigt, från mellan en ökning på 19 mnkr till en minskning på 5 mnkr (mellan åren 2015 och 2022). Kostnadsutvecklingen mattades av rejält under 2021 och överskottet mot budget var över 7 mnkr, därför har också budgeten för 2022 varit för högt lagd. Till det finns ett flertal faktorer, där bland annat volymökningen under pandemin har varit lägre än tidigare, lägre kostnader för sjuklöner på grund av att staten gått in med stöd, individer som har fått andra insatser beviljade, exempelvis boende, eller andra fall där ärenden gått över till Försäkringskassan.

Hyror

Köpkraften inom hyror innefattar samtliga kostnader för vård- och omsorgsboenden, grupp- och servicebostäder inom både BMSS och socialpsykiatrien, samt enstaka objekt inom Socialtjänsten. Första prognosen indikerar ett underskott på närmre 6 mnkr, beroende på omfattande kostnader för tomhyror. Tomhyror beror på att en enskild lägenhet i någon av verksamheterna inte är uthyrd. Det stora underskottet i år beror på tomhyror för de nya boendena Kornellen och Väster park, samt för övriga vård- och omsorgsboendelägenheter och gruppboendelägenheter som står tomma på grund av renoveringar eller andra skäl.

Särskild avgift och utskrivningsklara

Programnämnd social välfärd bär kostnader för särskilda avgifter som döms ut för ej verkställda beslut som rapporterats till IVO. I år bedöms särskilda avgifter hamna på cirka 2 mnkr, men det är fortfarande osäkert om kostnaderna hinner komma under året. Programnämnden bär även betalningsansvar för utskrivningsklara från Regionen, där Örebro kommun under våren överskridit de maximala antal dagar i snitt per utskrivningsklar person. I nuläget uppskattas prognosen till 3 mnkr.

3.3 Investeringar

Investeringar – inventarier

Nämnd belopp mnkr	Prognos 1 2022	Budget 2022	Förbrukn %	Avvikelse mnkr
Programnämnd	187	187	100%	0
Socialnämnd	500	960	52%	460
Hemvårdsnämnd	5 200	2 914	178%	-2 286
Vårdboendenämnd	3 257	3 257	100%	0
Funktionsstödsnämnd	600	1 126	53%	526
Överförmyndarnämnd	0	56	0%	56
Nettokostnad	9 744	8 500	115%	-1 244

Budgeten för inventarier avser utbyte av befintliga inventarier under året i verksamheten.

Myndighetskrav belopp mnkr	Prognos 1 2022	Budget 2022	Förbrukn %	Avvikelse mnkr
Programnämnd	2 000	2 000	100%	0
Nettokostnad	2 000	2 000	100%	0

Budgeten avser inköp av inventarier för att upprätthålla myndighetskrav i verksamhetens lokaler inom programområdet.

Särskilt boende belopp mnkr	Prognos 1 2022	Budget 2022	Förbrukn %	Avvikelse mnkr
Vårdboende	25 886	25 886	100%	0
Grupp och servicebostäder	1 248	1 248	100%	0
Nettokostnad	27 134	27 134	100%	0

4 Bilagor

Driftnämndernas Delårsrapporter med prognos 1 2022.

